

УНИВЕРЗИТЕТ У ПРИШТИНИ
МЕДИЦИНСКИ ФАКУЛТЕТ
Косовска Митровица

УНИВЕРЗИТЕТ У ПРИШТИНИ
МЕДИЦИНСКИ ФАКУЛТЕТ
АРХИВА
ПРИШТИНА

ПРИМЉЕНО: 24.06.2020			
Орг. јед.	Број	Прилог	Број датума
	09-886		

НАСТАВНО НАУЧНОМ ВЕЋУ

ПРЕДМЕТ: Извештај комисије за оцену подобности теме и кандидата за израду докторске дисертације кандидата др Азре Лукач

На основу одлуке Наставно научног већа Медицинског факултета у Приштини, са седиштем у Косовској Митровици, број 05-767/10.06.2020. године, Декан факултета донео је Одлуку о формирању Комисије за оцену подобности теме и кандидата за израду докторске дисертације под насловом ОПТИМИЗАЦИЈА РАДА У ВАНБОЛНИЧКОМ ПОРОДИЛИШТУ КАО УСЛОВ СМАЊЕЊА ПЕРИНАТАЛНОГ МОРБИДИТЕТА И МОРТАЛИТЕТА У ЦИЉУ ПРОМОЦИЈЕ ФИЗИОЛОШКОГ ПОРОЂАЈА.

Формирана комисија је у саставу:

Проф. др Славиша Станишић – председник

Проф. др Јелена Дуканац – члан (Медицински факултет Београд)

Проф. др Ненад Шуловић – члан – ментор

Након прегледаног материјала, достављеног од стране кандидата, Комисија подноси следећи:

ИЗВЕШТАЈ

1. ОЦЕНА ПОДОБНОСТИ КАНДИДАТА

Др Азра Лукач, рођена 06. Марта 1973.године у Рожајама. Основно образовање завршила је са одличним успехом и добитник је Луча дипломе. Средњу школу, гимназију завршила је са одличним успехом, такође са наградом Луча. Освојила прво место на Савезном такмичењу „Наука младима“, рад из области генетике. Дипломирала 1999. Године у Приштини на одсеку Општа медицина, са просечном оценом 7,72. Докторске студије уписала школске 2013/2014, а специјалистичке студије из области гинекологије и акушерства 29.01.2010. у трајању од 4 године на Медицинском

факултету у Београду са оценом 10. Живи и ради у Рожајама, на Гинеколошко-акушерској служби са ванболничким породилиштем.

Списак публикованих радова кандидата:

- **Лукач А.**, Јовановић М., Шуловић Н., Учесталост суспектног налаза на грлићу материце на територији Општине Рожаје у период од 2011-2012. год., дои 10.5937/прамед 1601047Л
- Јовановић М., **Лукач А.**, Шуловић Н., Илић А., Капетановић С., Најучесталије вагиналне инфекције код трудница на територији Општине Грачаница у периоду 2013-2014. год, дои 10.5937/прамед 1601053Ј
- **Лукач А.**, Шуловић Н., Смиљић С., Илић А., Шабан О., Тхе Преваленце оф тхе Мост Импортант Риск Фаџторс Ассоциатед витх Цервицал Цанцер, DOI: [10.5455/мсм.2018.30.131-135](#)
- Шуловић Н., Марјановић С., Шуловић Љ., Јовановић М., **Лукач А.**, Терапијски модалитети твин то твин трансфузионог синдрома, Прахис Медица 44/1, 95-100
- **Лукач А.**, Превремени порођај, превенција и последице, Зборник радова XXXV Сабора љекара сјеверне Црне Горе и југозападне Србије, Пљевља, 2014
- **Лукач А.**, Заступљеност вагиналних инфекција трудница на територији Општине Рожаје, Зборник радова XXXIX Сабора љекара сјеверне Црне Горе и југозападне Србије, Беране, 2018.

2. ОЦЕНА ПОДОБНОСТИ ТЕМЕ:

2.1. ОЦЕНА ФОРМУЛИСАЊА НАСЛОВА ТЕМЕ:

Кандидат је предложио тему под насловом „ОПТИМИЗАЦИЈА РАДА У ВАНБОЛНИЧКОМ ПОРОДИЛИШТУ КАО УСЛОВ СМАЊЕЊА ПЕРИНАТАЛНОГ МОРБИДИТЕТА И МОРТАЛИТЕТА У ЦИЉУ ПРОМОЦИЈЕ ФИЗИОЛОШКОГ ПОРОЂАЈА“. Наслов теме је потпун, прецизан и усклађен са постављеним циљевима и хипотезама и указује на проблем који ће се у раду обрађивати. Тема је врло актуелна и значајна због рапидног пораста броја царских резова, како у свијету тако и у Црној Гори, непосредних раних и удаљених компликација, упркос недостатка доказа који показују повећање перинаталне користи уколико се трудноћа заврши овим начином. Такође указује на промоцију физиолошког порођаја.

2.2. ОЦЕНА ПОСТАВЉЕНИХ ЦИЉЕВА ИСТРАЖИВАЉА

Кандидат је таксативно и веома прецизно поставио циљеве истраживања:

- Постизање оптималног стања труднице и породиље које би гарантовало адекватне предуслове за физиолошки порођај и креирање услова микросредине која би допринела смањењу напетости и анксиозности који сам чин порођаја носи
- Критички осврт на царски рез као начин завршетка порођаја

2.3. ОЦЕНА ПОСТАВЉЕНЕ РАДНЕ ХИПОТЕЗЕ

Полазећи од чињенице да повећан број царских резова и свих његових негативних импликација, упркос недостатку доказа који показују повећање перинаталне користи, а такође и чињенице да је физиолошки порођај најоптималнији начин његовог завршетка, то је тема погодна у циљу оптимизације услова како у болничким, тако и ванболничким породилиштима, чиме би смо смањили проценат царских резова. Кандидат је поставио радну хипотезу која је стручна, адекватно формулисана и научно проверљива.

2.4. ОЦЕНА ПРИМЕЊЕНЕ МЕТОДЕ ИСТРАЖИВАЊА

Студија се базира на проспективном праћењу трудница и породиља које су конторлисане и порођене у ванболничком породилишту Рожаје и трудница и породиља које су праћене и порођене у болничком породилишту Опште болнице у Беранама. У ванболничком породилишту Рожаје, које је највеће од пет постојећих у Црној Гори, годишње се обави између 130 и 150 порођаја, а у болници у Беранама око 950.

Испитивање ће се спровести у периоду од најмање две године 2019-2020. година. Планирано је да се студијом обради око 200 трудница које ће бити подељене у четири групе по 50 пацијенткиња.

Психометријско испитивање ће бити спроведено у раном постпарталном периоду и обухватиће питања из упитника ванболничког породилишта рожаје (професионални третман и подршка, подршка партнера, континуирана нега, дужина боравка у болници, исхрана и нега новорођенчета, социјална потпора, адекватна комуникација са особљем, спроведена едукација породиле). (делом преузета из WOMен's views оф Биртх Постнатал Сатисфакцион Quестионнарес (WOMBПНСQ)).

У обради података добијених током студије користиће се статистичка методологија рада. Обрада података и анализа резултата састојаће се из више етапа. У првој етапи статистичке обраде резултата формираће се база података за све болеснике, а потом ће се извршити њихово сређивање, груписање и табеларно и графичко приказивање резултата по испитиваним обиљежјима. Статистичка обрада извршиће се дескриптивним статистичким методама за тестирање статистичких хипотеза.

За опис параметара од значаја, у зависности од њихове природе, користиће се мере дескриптивне статистике: фреквенције, проценти, средња вредност (просек), медијана, стандардна девијација (СД) и опсег (распон). Осим дескриптивне статистике за утврђивање разлике између група податка користиће се χ^2 тест, Фисхер-ов тест и Студентов т-тест.

За тестирање хипотезе о значајности разлике користиће се АНОВА тест за тестирање хипотезе о разлици учесталости користиће се χ^2 тест.

Статистичке хипотезе тестираће се на нивоу статистичке значајности од 0.05 и 0.01. За статистичку обраду резултата користиће се софтверски програм СПСС Статистикс 21.

2.5. ОЦЕНА ПОДОБНОСТИ УСТАНОВЕ

Истраживање ће се обавити у Дому здравља у Рожајама, Гинеколошко-акушерска служба са ванболничким породилиштем, као и Општој болници у Беранама, гинеколошко-акушерском одељењу. Ове Установе испуњавању неопходне услове за истраживачки рад који је везан за предложену тему.

2.6. ОЦЕНА ПОДОБНОСТ ПРЕДЛОЖЕНОГ МЕНТОРА ЗА ИЗРАДУ ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ

За ментора ове докторске дисертације предлаже се др Ненад Шуловић, редовни професор Медицинског факултета у Приштини. Дипломирао је 1989. год. на Медицинском факултету у Приштини. Магистарску тезу и докторску дисертацију одбранио је на Медицинском факултету Универзитета у Београду 1997. и 2005. године,

респективно. Од октобра 1990. године ради на гинеколошкој клиници у Приштини, а од 1989. године на медицинском факултету у Приштини, где је 2016. године изабран у звање редовног професора. Др Ненад Шуловић је био укључен на више домаћих и међународних пројеката. Аутор је великог броја различитих научних радова објављених у међународним и домаћим часописима и на међународним и домаћим конференцијама. До сада под његовим менторством урађен је велики број дипломских, специјалистичких и мастер радова, једна магистарске тезе и једна докторска дисертација. Од посебног значаја за проблематику ове докторске дисертације јесте чињеница да се др Ненад Шуловић у својој научној и професионалној каријери бави не само са теоретске већ пре свега са практичне стране проблемима у перинатологији, посебно из домена високо ризичних трудноћа. Редовни професор др Ненад Шуловић испуњава услове за ментора, јер има 11 објављених радова у часописима са СЦИ листе.

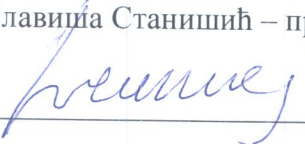
ЗАКЉУЧАК

Научна оправданост ове докторске дисертације, произилази, пре свега из чињенице да ће се унапређењем услова рада у ванболничким породилиштима у складу са новинама, које су преузете из оптимизирајућег индекса повећати број порођаја "пер виас вагиналис", да ће се применом оптимизирајућег индекса смањити перинатални морталитет, а нарочито морбидитет трудница, породиља и неонатуса. Да се оваквим приступом повећава мотивација труднице ка вагиналном начину завршетка порођаја.

На основу анализе приложене документације, чланови комисије сматрају да предложена тема докторске дисертације „ОПТИМИЗАЦИЈА РАДА У ВАНБОЛНИЧКОМ ПОРОДИЛИШТУ КАО УСЛОВ СМАЊЕЊА ПЕРИНАТАЛНОГ МОРБИДИТЕТА И МОРТАЛИТЕТА У ЦИЉУ ПРОМОЦИЈЕ ФИЗИОЛОШКОГ ПОРОЂАЈА“ у потпуности испуњава услове за оригиналан научни допринос у истраживањима. Кандидат др Азра Лукач има све предуслове да ову тему успешно реализује.

Чланови комисије:

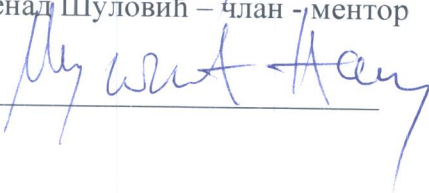
Проф. др Славиша Станишић – председник

_____

Проф. др Јелена Дуканац – члан (Медицински факултет Београд)

_____

Проф. др Ненад Шуловић – члан -ментор

_____